

สุดารัตน์ นาคประกอบ 2546: แนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการอุทยานแห่งชาติป่า
หินงามเพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของจังหวัดชัยภูมิ ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (วิทยา
ศาสตร์สิ่งแวดล้อม) สาขาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม วิทยาลัยสิ่งแวดล้อม ปรธานกรรมการที่
ปรึกษา: รองศาสตราจารย์เสาวคนธ์ สุดสวัสดิ์, Ph.D. 195 หน้า

ISBN 974-359-613-5

การวิจัยเรื่องแนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการอุทยานแห่งชาติป่าหินงามเพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของจังหวัดชัยภูมิ มีวัตถุประสงค์ 4 ประการคือ 1. เพื่อศึกษาสภาพพื้นที่อุทยานแห่งชาติป่าหินงามสำหรับเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ 2. เพื่อศึกษาความรู้ ความเข้าใจและความต้องการของชุมชนที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ 3. เพื่อศึกษาการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติป่าหินงาม 4. เพื่อเสนอแนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ โดยการวิจัยครั้งนี้ได้ใช้วิธีการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างผู้นำชุมชน เจ้าหน้าที่ป่าไม้ องค์กรชุมชน และองค์การบริหารส่วนตำบลจำนวน 70 คน พร้อมทั้งการสำรวจสภาพพื้นที่ของผู้วิจัยเพื่อรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณและคุณภาพ โดยการใช้สถิติอย่างง่ายในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ประกอบการบรรยายเชิงพรรณนา และการใช้ swot analysis ในการวิเคราะห์ความพร้อมของพื้นที่และชุมชนในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

ผลการวิจัยสรุปได้ว่าลักษณะพื้นที่อุทยานแห่งชาติป่าหินงามเหมาะสมกับการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศของจังหวัดชัยภูมิ ความรู้ ความเข้าใจเรื่องการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับมาก เนื่องจากได้รับข่าวสารจาก NGO และสื่อโทรทัศน์ และชุมชนต้องการให้มีการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่ต้องการมีรายได้ที่เพิ่มขึ้นและต้องการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกในชุมชน สำหรับการปฏิบัติงานด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของหน่วยงานหลักคือ เจ้าหน้าที่ป่าไม้และองค์การบริหารส่วนตำบลอยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจากขาดบุคลากร งบประมาณและอุปกรณ์ การเข้าไปมีส่วนร่วมของชุมชนตามบทบาทหน้าที่ พบว่าผู้นำชุมชน องค์กรชุมชน และองค์การบริหารส่วนตำบลยังไม่มีส่วนร่วมมากนักในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติป่าหินงาม ดังนั้นเพื่อให้เกิดกระบวนการการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศควรที่จะมีการดำเนินการใน 3 ลักษณะคือ (1) จัดตั้งคณะกรรมการจัดทำกรอบแผนงานการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (2) จัดตั้งคณะทำงานจัดทำแผนปฏิบัติการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (3) การนำแผนไปสู่การปฏิบัติโดยอาศัยกระบวนการการมีส่วนร่วมของชุมชนซึ่งประยุกต์หลักการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของ IUCN และหลักการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นกรอบแนวทางในการปฏิบัติ ได้แก่ การเข้าร่วมทางด้านแหล่งท่องเที่ยว การคมนาคมขนส่ง การรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ที่พัก / ร้านอาหาร ของฝากที่ระลึก และการเป็นมัคคุเทศก์ประจำท้องถิ่น

สุดารัตน์ นาคประกอบ
ลายมือชื่อนิติ

ลายมือชื่อประธานกรรมการ

10 / 10 / 46

Sudarat Nakprakob 2003: Guidelines for Community Participation in Eco-tourism Management of the Pa Hin Ngam National Park, Changwat Chaiyaphum. Master of Science (Environmental Science), Major Field: Environmental Science, Environmental College. Thesis Advisor: Associate Professor Saovakon Sudsawasd, Ph.D. 195 pages. ISBN 974-359-613-5

The objectives of this study are 1. to study the site characteristic for Eco-tourism Management of the Pa Hin Ngam National Park; 2. to study the knowledge, understanding and needs of community regarding Eco-tourism; 3. to study Eco-tourism Management of the Pa Hin Ngam National Park, and 4. to offer the guidelines for community participation in Eco-tourism Management

Data was collected by interviewing community leaders, foresters, and Tambon Administrative Committees (TAO) along with surveying the site location resulting in 70 samples. SWOT analysis was carried out to analyze the site capacity for Eco-tourism and descriptive statistics were assigned for data analysis.

Results were found as follows:

Pa Hin Ngam National Park has high potential to be a site for Eco-tourism. Local people are knowledgeable about Eco-tourism and need it to be carried out in the area for it's generating income and the public facilities that will be developed in the community. In terms of Eco-tourism Management, it was found that the core organizations have managed at the moderate level ever with constraints in manpower, budget and equipment. Samples participated in Eco-tourism Management at the low level.

The guidelines proposed for community participation in Eco-tourism Management are 1) establish a core planning team to create the Eco-tourism framework, 2) appoint a working group to establish an action plan and 3) implement the action plan by using participatory approach on site selection, communication, security, food-lodging, souvenir and local guide.

Sudarat Nakprakob

Student's signature

Saovakon Sudsawasd

Thesis Advisor's signature

10 / 10 / 26